

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	25.12.	20	20	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	14-5/20-1			
VEZA:				
EPA:	97 XXVII			
SKRAĆENICA:				PRILOG:

Socijaldemokrate Crne Gore

Broj 1626/VI

Podgorica, 25.12. 2020. god.

Socijaldemokrate
Crne Gore

Podgorica, 25.12.2020. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku, mr Aleksi Bečiću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore, i odredbi člana 130 i 131 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo **PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI STRATEŠKIH NACIONALNIH INTERESA U OBLASTI AVIOSAOBRÁČAJA**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

POSLANICI

Ivan Brajović

dr Damir Šehović

mr Boris Mugoša

ZAKON O ZAŠTITI STRATEŠKIH NACIONALNIH INTERESA U OBLASTI AVIOSAOBRAĆAJA

Član 1

Ovim zakonom se utvrđuje strateški nacionalni interes Crne Gore u oblasti aviosaobraćaja, budući da je aviodostupnost Crne Gore od posebnog interesa za život i rad građana, zdravlje stanovništva, razvoj turističke privrede, poslovanje privrede i ekonomsku nezavisnost Crne Gore.

Član 2

U cilju zaštite, prethodno utvrđenih, strateških nacionalnih interesa u oblasti aviosaobraćaja i otklanjanja negativnih posledica finansijske krize izazvane novim korona virusom COVID-19, Crna Gora će ulagati u razvoj privredna društva „Aerodromi Crne Gore“ AD Podgorica i „Montenegro Airlines“ AD Podgorica.

Član 3

Crna Gora zadržava većinsko vlasništvo u privrednom društvu „Aerodromi Crne Gore“ AD Podgorica.

Privredno društvo „Aerodromi Crne Gore“ AD Podgorica se ne može valorizovati po modelu koncesije, niti po bilo kojem modelu koji bi doveo u pitanje većinsko vlasništvo države iz stava 1 ovog člana.

Član 4

Zabranjuje se svaka radnja od strane države koja bi rezultirala likvidacijom privrednog društva „Montenegro Airlines“ AD Podgorica.

Član 5

Vlada Crne Gore će u cilju zaštite interesa iz člana 1 ovog zakona, razvoja poslovnih kapaciteta sektora, uskladiti i unaprijediti razvojne planove i strategije iz oblasti putne infrastrukture, uređenja prostora, energetske kapaciteta i drugih oblasti od značaja za unapređenje aviosaobraćaja.

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

OBRAZLOŽENJE:

I Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačke 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II Razlozi za donošenje zakona

Ovim zakonom se utvrđuje strateški nacionalni interes Crne Gore u oblasti aviosaobraćaja, budući da je aviodostupnost Crne Gore od posebnog interesa za život i rad građana, zdravlje stanovništva, razvoj turističke privrede, poslovanje privrede i ekonomsku nezavisnost Crne Gore. U tom smislu, odnosno u cilju zaštite navedenih strateških nacionalnih interesa u oblasti aviosaobraćaja i otklanjanja negativnih posledica finansijske krize izazvane novim korona virusom COVID-19, neophodno je da Crna Gora ulaže u razvoj privrednih društava „Aerodromi Crne Gore“ AD Podgorica i „Montenegro Airlines“ AD Podgorica.

JP Aerodromi Crne Gore osnovano je 1999. godine, a od 2003. godine, rukovodi međunarodnim aerodromima u Podgorici i Tivtu, koji su do tada bili u vlasništvu JAT-a. Od samog osnivanja, društvo je konstantno napredovalo i raslo, što se ogleda u infrastrukturnom razvoju, porastu saobraćaja u smislu povećanja broja putnika, operacija vazduhoplova i destinacija sa kojima su crnogorski aerodromi povezani, te u stabilnom finansijskom poslovanju oličenom u pozitivnom poslovnim rezultatu na kraju svake finansijske godine. Broj putnika opsluženih na aerodromima je porastao sa 605 hiljada u 2003. godini na preko 2,6 miliona u 2019. godini. U 2019. godini, „Aerodromi Crne Gore“ AD su opslužili i 14.533 vazduhoplova, dok je taj broj u 2003. godini bio 5531. U ukupnom prometu aviona u 2019. godini na aerodromima Podgorica i Tivat učestvovalo je više od 50 avio-kompanija, od kojih trinaest u redovnom saobraćaju. Sa oba aerodroma se saobraćalo na oko 70 destinacija. Profit ove kompanije prije oporezivanja je u 2003. godini iznosio 961 hiljada eura a u 2019. godini preko 15 miliona eura.

U cilju dugoročnog definisanja razvoja i infrastrukturnih aktivnosti, 2006. godine usvojen je Master plan razvoja aerodromskog preduzeća za period do 2023. godine. Iste godine otvorena je nova terminalna zgrada na Aerodromu Podgorica i rekonstruisana terminalna zgrada na Aerodromu Tivat. 2007. godine Aerodrom Podgorica, je, od strane ACI (Airports Council International) – svjetske organizacije koja predstavlja aerodrome, proglašen za najbolji aerodrom do 1 milion putnika. 2013. godine, odlukom Vlade Crne Gore, osnovano je jednočlano akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju „Aerodromi Crne Gore“, koje u tom obliku posluje i danas. Prilikom transformacije Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, od strane renomirane konsultantske kuće KPMG urađena je i procjena vrijednosti imovine, i ista je na dan 31.10.2012. godine iznosila 101,5 miliona eura. Imajući u vidu promjenu trendova na globalnom nivou, koja se odnosi na avio saobraćaj, te potrebe vazduhoplovne industrije i putnika kao krajnjih korisnika vazduhoplovnih usluga, 2011. godine, od strane Vlade Crne Gore usvojen

je novi Master plan razvoja Aerodroma Crne Gore do 2030. godine, kao revizija već postojećeg. Pored navedenog strateškog dokumenta, 2013. godine usvojena je i Državna studija lokacije za Aerodrom Tivat, kojom su stvorene pretpostavke za dalji infrastrukturni razvoj ove vazdušne luke, kao i Lokalna studije lokacije za Aerodrom Podgoricu koja je usvojena 2018. godine

U cilju očuvanja jednog od najvrjednijih državnih razvojnih resursa, ovim zakonom definisano je da Crna Gora zadržava većinsko vlasništvo u privrednom društvu „Aerodromi Crne Gore“ AD Podgorica. Takođe, zakonom je predviđeno da se navedeno privredno društvo ne može valorizovati po modelu koncesije, niti po bilo kojem modelu koji bi doveo u pitanje većinsko vlasništvo države. Finansijske analize pokazuju Aerodromi Crne Gore mogu sami da uzmu kredit, investiraju značajna sredstva na oba aerodroma za izgradnju novih terminala i rekonstrukciju i proširenje manevarskih površina, uredno vraćaju kredit i da u narednih 25 godina po osnovu izdvajanja iz neto profita u državni budžet uplate više stotina miliona eura. Osim toga, od poreza na dobit država može prihodovati do 100 miliona eura i još oko 100 miliona eura od drugih poreza, doprinosa i raznih taksi. Jedan od potencijalnih modela, u cilju neophodnog unapređenja poslovnih performansi može svakako biti i dokapitalizacija, odnosno ulazak stranog renomiranog partnera kao manjinskog akcionara.

Montenegro Airlines je nacionalna avio-kompanija Crne Gore osnovana 1994. godine. Od osnivanja prevezao je više od 9,5 miliona putnika, od čega u 2019. godini preko 650 hiljada. Saobraća na ukupno 30-ak destinacija, 16 u redovnom i ostalo u čarter saobraćaju. Njeno učešće u ostvarenom prometu na crnogorskim aerodromima je u 2019. godini bilo na nivou od 25%, u konkurenciji od više od 50 redovnih, čarter i niskobudžetnih avio-kompanija. Montenegro Airlines održava redovan saobraćaj, tokom cijele godine, ka Parizu, Frankfurtu, Ljubljani, Beogradu, Cirihu, Rimu, Beču i Moskvi, dok od aprila do oktobra, leti i za London, Kopenhagen, Diseldorf, Sankt Peterburg, Lion, Lajpcig, Minhen i Hanover. Takođe, u periodu pred i post sezone, ima brojne čarter letove ka evropskim gradovima. Osim toga, kompanija je potpisala kod-šer ugovore sa renomiranim kompanijama kao što su: Air France, Austrian Airlines, Al Italia, S7 Airlines, Etihad Airways i Air Serbia. Montenegro Airlines je od aprila 2000. godine punopravni član IATA-e (Međunarodne asocijacije za vazdušni saobraćaj), dok je 2003. godine postao korisnik vodećeg svjetskog rezervacionog sistema (AMADEUS). Montenegro Airlines prvi put 2006. godine zvanično dobija IOSA sertifikat - najznačajniji međunarodno priznat program koji obuhvata bezbjednosne, organizacione i kadrovske standarde u civilnom vazduhoplovstvu u cilju unaprjeđenja bezbjednosti i efikasnosti avijacije. Montenegro Airlines je do danas već šest puta obnovio ovaj sertifikat, ispunivši 956 najstrožih IOSA standarda.

Ovim zakonom se zabranjuje svaka radnja od strane države koja bi rezultirala likvidacijom privrednog društva „Montenegro Airlines“ AD Podgorica, jer je u pitanju resurs od strateškog nacionalnog značaja čijim gašenjem bi nastupile ogromne negativne posljedice. U pitanju je jedno od najveći državnih privrednih subjekata sa više stotina zaposlenih (od kojih je značajan broj licencirano vazduhoplovno osoblje), sa godišnjim prihodom od preko 70 miliona €, koje godišnje preveze preko 650 hiljada putnika, a koji ostvaruju direktan doprinos prihodima države od turizma preko 180 miliona eura. Potencijalnim gašenjem bi se prouzrokovala šteta od preko 200 miliona eura.

III Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Za ovaj zakon ne postoji obaveza usaglašavanja sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama.

IV Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Odredbama članova od 1 do 6 definiše se svrha zakona, a to je očuvanje strateških nacionalnih interesa u oblasti aviosaobraćaja.

V Finansijska sredstva za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva.

VI Obrazloženje predloga za donošenje zakona po skraćenom postupku

Zakon je potrebno donijeti po skraćenom postupku jer bi odlaganje njegovog donošenja imalo negativne efekte po očuvanje privrednih društava koja postoje u funkciji očuvanja nacionalnih interesa u oblasti aviosaobraćaja.